

INKLYUZIV TA'LIM

TOSHKENT 2025

INKLYUZIV TA'LIM

INKLYUZIV TA'LIM

Inklyuziv ta'lim – individual xilma-xillikni hisobga olgan holda barcha uchun teng imkoniyatlarni ta'minlagan holda beriladigan ta'lim

NORMATIV-HUQUQIY HUJJATLAR

	O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi (50-modda)
	"Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni (9-, 15-, 20-, 55-moddalar)
	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 13-oktabrdagi PQ-4860-son qarori
	Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 25-yanvardagi 46-son qarori
	Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 12-oktabrdagi 638-son qarori
	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 30-sentabrdagi PF-152-son Farmoni

2021-2025-YILLARDA AMALGA OSHIRILGAN ISHLAR

- ✓ **2021-2022**-o'quv yilida tajriba-sinov tariqasida **31 ta** maktabda **122 nafar** nogiron bola **inklyuziv ta'lim**ga jalb qilingan
- 2025-yilning yanvar oyidan **tajriba-sinov** tariqasida (*ilk marotaba*)
- ✓ Respublikaning **208 ta** tuman (shahar) larida 1 tadan umumiy maktabgacha ta'lim tashkilotlarida **inklyuziv ta'lim** joriy etildi
- ✓ Tashkil etilgan **252 ta** inklyuziv guruhlariga **1 224 nafar** nogironligi bo'lgan **maktabgacha yoshdagi** bolalar jalb etildi

NOGIRON BOLALAR QAMROVI

122,3 ming nafar

maktab yoshidagi nogiron bolalar mavjud

98 ming nafari

ta'limga jalb etilgan

Ta'lim olmoqda:

20,5 ming nafar

maxsus maktablarda

75 ming nafar

umumta'lim maktablarida

17,3 ming nafari

uyda yakka tartibda

Joriy yil yakuniga qadar nogironligi bo'lgan bolalarni ta'limga qamrovini **82 %** ga yetkazish rejalashtirilgan.

Jumladan:

- **2 ming nafar** bola inklyuziv sinflarga
- **9,5 ming nafar** bola oddiy sinflarga

Bugungi kunda:

1 708 ta

maktab

2 722 ta

inklyuziv sinf

3 710 nafari

nogiron bolalar

Maktab, sinf va o'quvchilar dinamikasi

O'quv yili	Maktab	Sinf	O'quvchi
2021-2022	31 ta	46 ta	122 nafar
2022-2023	164 ta	216 ta	415 nafar
2023-2024	335 ta	393 ta	780 nafar
2024-2025	617 ta	1 125 ta	1 421 nafar
2025-2026	761 ta	1 204 ta	1 509 nafar

XALQARO HAMKORLIK

Inklyuziv ta'limni rivojlantirish maqsadida

AQSH

Buyuk Britaniya

Yaponiya

Finlyandiya

kabi davlatlar bilan hamkorlik yo'lga qo'yilgan.

unicef

BMTning Xalqaro bolalar fondi (**YUNICEF**) ko'magida maktabgacha va maktab ta'lim tashkilotlarida **"to'siqsiz muhit"** yaratish ko'zda tutilgan.

Loyiha doirasida
Olmazor tumanidagi
298-sonli maktab
pilot umumta'lim maktabi
sifatida tanlandi.

ZAMIN
foundation

"Zamin" Xalqaro jamoat fondi ko'magida maxsus maktablardagi bolalarni umumta'lim maktablariga yo'naltirish yo'lga qo'yilgan.

TO'SIQSIZ MUHIT

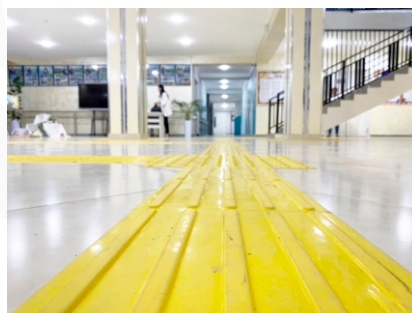

Umumta'lim maktablarida **“to'siqsiz muhit”** yaratish bo'yicha **“minimal tavsiyalar”** va nogiron bolalar darslarda foylanishlari uchun **“jihazlar ro'yxati”** tasdiqlandi.

*Hududiy hokimliklar bilan birgalikda respublikaning **208 ta** tuman (shahar) larida **1 ta**dan umumta'lim maktabini **namuna** sifatida **“to'siqsiz muhit”** talablariga moslashtirish belgilandi.*

Pandus

Harakatlanish yo'laklari
(taktil)

Ichki hojatxonalar

Bugungi kunga kelib, ushbu maktablarning **177 ta**sida **pandus, harakatlanish** (taktil) **yo'laklari, ichki hojatxonalar** tashkil etilib, nogironligi bo'lgan o'quvchilarning harakatlanishi uchun qulay muhit yaratildi.

MAXSUS PEDAGOGLARNI TAYYORLASH

2021-2025-yillar davomida inklyuziv maktablarda faoliyat yurituvchi **12 ming nafar**dan ortiq pedagoglar **72 soatlik qisqa muddatli o'quv kursida** ta'lim olishdi.

Respublika tashxis markazi bilan birgalikda pedagoglar uchun **27 nomdagi qo'llanma** va **dasturlar** hamda ota-onalar uchun **5 nomdagi metodik tavsiyalar** yaratildi.

Pedagogika oliy ta'lim muassasalarining maxsus ta'lim yo'nalishi talabalariga **2-kursdan** boshlab **"Inklyuziv va gospital ta'lim"** o'quv modullari o'qitilmoqda.

Inklyuziv ta'lim jarayoniga jalb etilgan o'quvchilar bilan individual ishlash uchun maxsus pedagog shtati ajratilishi belgilangan. Maxsus pedagog o'quvchi bilan dars jarayoni va darsdan tashqari jarayonlarda individual shug'ullangan holda uning o'zlashtirishi hamda reabilitatsiyasiga ko'maklashadi.

O'quvchining o'zlashtirishini yanada yaxshilash uchun yordamchi pedagog (assistent) lavozimi kiritilmoqda.

ISTIQBOL REJALAR

2025-2026-o'quv yili yakuniga qadar **inklyuziv maktablar sonini 1,8 mingga** yetkazish orqali **4 mingga** yaqin nogironligi bo'lgan bolalarni inklyuziv ta'lim bilan qamrab olinadi

2025-yilgi ijtimoiy va ishlab chiqarish infratuzilmasini rivojlantirish dasturi doirasida **379 ta** hamda **YUNICEF**ning **"VISION"** loyihasi doirasida **50 ta** maktabni **"to'siqsiz muhit"** talablariga moslashtirish belgilangan

Islom taraqqiyot banki bilan imzolangan **40 million dollarlik** grant shartnomasiga asosan respublikamiz bo'yicha **58 ta** yangi maktab **inklyuziv talablarga moslashtirilgan** holda quriladi

Malakali pedagog kadrlarni **tayyorlash** uchun **xorijiy ekspertlarni jalb etish**

MEHRLI MAKTAB

MEHRLI MAKTAB

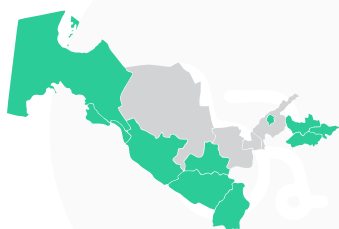
Hukumatning **2022-yil 5-maydagi 234-son qarori** bilan Respublika bolalar onkogematologiya markazida **“Mehrlı maktab”** davlat ta'lim muassasasi tashkil etilgan.

“Mehrlı maktab” da 2 tur ta'lim-tarbiya xizmati mavjud:

umumiy o'rta ta'lim

maktabgacha ta'lim va tarbiya

Hukumatning **2023-yil 29-martdagi 134-son qarori** bilan **“Mehrlı maktab”** filiallari tashkil etilishi belgilandi.

2023-yilda
3 ta

Qoraqalpog'iston
Respublikasi

Andijon
viloyati

Farg'ona
viloyati

2024-yilda
4 ta

Namangan
viloyati

Samarqand
viloyati

Toshkent
shahar

Buxoro
viloyati

2025-yilda
2 ta

Surxondaryo
viloyati

Xorazm
viloyati

Uzoq muddatli davolanishda bo'lgan bolalarga ta'lim-tarbiya xizmatlari ko'rsatildi:

84 nafar
pedagogik jamoa

17 681 nafar
jami bola

8 059 nafar
bog'cha

9 622 nafar
maktab

2026-yilda yana **3 ta** hududda **“Mehrlı maktab”** filiallari tashkil etilishi belgilangan.

INKLYUZIV TA'LIM
